

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

 www.ondrasek.sk	 markem·imaje the team to trust	001501	Dátum vydania: 29.4. 2009 Dátum revízie: 31.5. 2012 Revízia č. : 1
			Strana 1 z 8

1 ODDIEL: IDENTIFIKÁCIA LÁTKY/ZMESI A SPOLOČNOSTI /PODNIKU

1.1 Identifikátor produktu:

Kód výrobku: 001501

1.2 Relevantné identifikované použitia látky alebo zmesi a použitia, ktoré sa neodporúčajú:

Odporúčané použitie tlačiarenský atrament

1.3 Údaje o dodávateľovi karty bezpečnostných údajov:

Dodávateľ/Osoba zodpovednú za uvedenie na trh:

ONDRÁŠEK Slovakia s.r.o.

Horná 1632, 022 01 Čadca

IČO: 36 398 187

Telefón: 00421-(0)41-433 200 5

Fax: 00421-(0)41-433 200 6

Emailová adresa príslušnej osoby zodpovednej za kartu bezpečnostných údajov:

obchod@ondrasek.sk

1.4 Núdzové telefónne číslo: Národné toxikologické informačné centrum

00421-(0)2-547 741 66

24-hodinová konzultačná služba pri akútnych intoxikáciách

2 ODDIEL: IDENTIFIKÁCIA NEBEZPEČNOSTI

2.1 Klasifikácia látky alebo zmesi: Zmes je klasifikovaná ako nebezpečná v zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008, zákona č. 67/2010 Z.z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon) a klasifikačných pravidiel smernice 67/548/EHS a 1999/45/ES:

Klasifikácia podľa Smernice 1999/45/ES: **Xi; R41,**

2.2 Prvky označovania:

Symbol nebezpečnosti a označenie nebezpečnosti:

Xi

dráždivý

Slovné označenie špecifického rizika (R-vety):

R41 Riziko vážneho poškodenia očí

Slovné označenie pre bezpečné použitie (S-vety):

S26 V prípade kontaktu s očami je potrebné ihneď ich vymyť s veľkým množstvom vody a vyhľadať lekársku pomoc

S39 Použite ochranu očí a tváre

2.3 Iná nebezpečnosť: Neuvádza sa

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

 ONDRÁŠEK www.ondrasek.sk	 markem·imaje the team to trust	001501	Dátum vydania: 29.4. 2009 Dátum revízie: 31.5. 2012 Revízia č. : 1
			Strana 2 z 8

3 ODDIEL: ZLOŽENIE/INFORMÁCIE O ZLOŽKÁCH

3.1 Látky: Neuvádza sa.

3.2 Zmesi: Zmes obsahuje nasledovné nebezpečné chemické zložky:

Názov látky	Reg. č.	Pozn.	EC číslo/ CAS číslo	Klasifikácia					Konc. (%)
				67/548/EHS	CLP				
					Tr. nebezp.	Kat. nebezp.	Vystr. upoz.	Pikt. Výstr.sl.	
propán-1-ol	-	-	200-746-9/ 71-23-8	Veľmi horľavý F; R11 Dráždivý Xi; R41 R67	Horľavá kvapalina Vážne poškodenie očí Toxicita pre špecifický cieľový orgán – jedorazová expozícia	Flam. Liq. 2 Eye Dam. 1 STOT Single 3	H225 H318 H336	GHS02 GHS05 GHS07 Dgr	10 - 20
^{1,2} Glycerol (glycerín)	-	-	200-289-5/ 56-81-5	-	-	-	-	-	5 - 10
² propán-2-ol	-	-	200-661-7/ 67-63-0	Veľmi horľavý F; R11 Dráždivý Xi; R36 R67	Horľavá kvapalina Podráždenie očí Toxicita pre špecifický cieľový orgán – jedorazová expozícia	Flam. Liq. 2 Eye Irrit. 2 STOT Single 3	H225 H319 H336	GHS02 GHS07 Dgr	< 1

¹ Látka nemá predpísanú klasifikáciu podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008

² Látka s expozičným limitom v pracovnom prostredí

*Plné znenia výstražných upozornení a R-viet sú uvedené v bode 16.

4 ODDIEL: OPATRENIA PRI PRVEJ POMOCI

4.1 Opis opatrení prvej pomoci: Volajte 211 alebo lekársku záchrannú službu. Odstráňte a izolujte kontaminovaný odev a obuv.

Pri nadýchaní: Premiestnite postihnutého na čerstvý vzduch a udržujte ho v pokoji. Ak je dýchanie nepravidelné podajte kyslík, ak došlo k zástave dychu, zabezpečte umelé dýchanie.

Pri kontakte s pokožkou: Odstráňte kontaminované oblečenie vrátane obuvi. Odev pred opätovným použitím očistite. Zasiahnuté časti pokožky, opláchnite veľkým množstvom vody a umyte teplou vodou a mydlom, ak je to možné. Pri pretrvávajúcom dráždivom účinku vyhľadajte lekársku pomoc.

Pri kontakte s očami: Pri kontakte zmesi s očami pri násilne otvorených viečkach najmenej 20 minút vyplachujte vodou.

Pri požití: Okamžitý lekársky zásah nie je nutný. NEVYVOLÁVAJTE zvracanie. Vypláchnite ústa vodou a potom vypite veľké množstvo vody. Nikdy nepodávajte nič do úst osobe v bezvedomí. Poradte sa s lekárom.

4.2 Najdôležitejšie príznaky a účinky, akútne aj oneskorené: Neuvádza sa.

4.3 Údaj o akejkoľvek potrebe okamžitej lekárskej starostlivosti a osobitného ošetrovania: Neuvádza sa.

5 ODDIEL: PROTIPOŽIARNE OPATRENIA

5.1 Hasiace prostriedky:

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

 www.ondrasek.sk	 markem-imaje the team to trust	001501	Dátum vydania: 29.4. 2009 Dátum revízie: 31.5. 2012 Revízia č. : 1
			Strana 3 z 8

Vhodné hasiace prostriedky: Oxid uhličité (CO₂), pena odolná voči alkoholu, hasiaci prášok, vodný postrek, hmla.

Nevhodné hasiace prostriedky: UPOZORNENIE: Všetky tieto výrobky majú veľmi nízky bod vzplanutia, nepoužívajte suché chemické hasiace prostriedky na kontrolu požiarov nitrometánu alebo nitroetánu. Nepoužívajte priamy prúd.

5.2 Osobitné ohrozenia vyplývajúce z látky alebo zo zmesi: Neuvádza sa.

5.3 Rady pre požiarnikov: Vodná hmla môže byť použitá na ochladzovanie uzavretých kontajnerov. V prípade požiaru ochladzujte nádoby a ich okolie postrekom vodou. Používajte nástroje v neiskrivom a nevýbušnom prevedení. Zbytky po požiari a kontaminovaná voda použitá na hasenie musia byť zneškodnené v súlade s miestnymi predpismi. Premiestnite obaly z miesta požiaru, ak je to možné urobiť bez rizika.

6 ODDIEL: OPATRENIA PRI NÁHODNOM UVOĽNENÍ

6.1 Osobné bezpečnostné opatrenia, ochranné prostriedky a núdzové postupy:

Pre iný ako pohotovostný personál: Odstráňte všetky zdroje zapálenia (zákaz fajčenia, používať horáky, iskry, plamene v bezprostrednej blízkosti). Všetky zariadenia používané pri manipulácii so zmesou musia byť uzemnené. Nedotýkajte sa a neprechádzajte cez uniknutý materiál. Zastavte únik, ak môžete tak urobiť bez rizika.

Pre pohotovostný personál: Neuvádza sa.

6.2 Bezpečnostné opatrenia pre životné prostredie: Zabráňte preniknutiu do vodných tokov a kanalizácie. Ak je to bezpečné a možné, zabráňte ďalšiemu presakovaniu alebo rozliatiu.

6.3 Metódy a materiál na zabránenie šíreniu a čistenie: Na pozbieranie uniknutého materiálu používajte čisté neiskrivé náradie a absorpčný materiál. Zlikvidujte v súlade s miestnymi predpismi. Uniknutú kvapalinu pozbierajte do vhodných uzatvárateľných nádob (kovové/plastové).

6.4 Odkaz na iné oddiely: Neuvádza sa.

7 ODDIEL: ZAOBCHÁDZANIE A SKLADOVANIE

7.1 Bezpečnostné opatrenia na bezpečné zaobchádzanie: Zaistite dostatočné vetranie. Uchovávajte oddelene od otvoreného ohňa, horúcich povrchov a zápalných zdrojov. Vykonajte preventívne opatrenia proti výbojom statickej elektriny. Používajte len v oblasti s nehorľavými zariadeniami. Aby sa zabránilo vznieteniu pár výbojom statickej elektriny musia byť všetky kovové časti zariadenia uzemnené. Používajte iba v miestnosti s primeraným vetraním. Používajte osobné ochranné pracovné prostriedky. Nevdychujte pary alebo hmlu zo spreja. Vyhnite sa kontaktu s pokožkou, očami a odevom.

7.2 Podmienky na bezpečné skladovanie vrátane akejkoľvek nekompatibility: Skladujte v tesne uzatvorenej nádobe na suchom a dobre vetranom mieste. Uschovávajte v správne označených nádobách. Uchovávajte mimo dosahu zdrojov tepla a vznietenia. Chráňte pred teplom. Chráňte pred svetlom

7.3 Špecifické konečné použitie(-ia): Neuvádza sa.

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

 www.ondrasek.sk	 the team to trust	001501	Dátum vydania: 29.4. 2009 Dátum revízie: 31.5. 2012 Revízia č. : 1
			Strana 4 z 8

8 ODDIEL: KONTROLY EXPOZÍCIE/OSOBNÁ OCHRANA

8.1 Kontrolné parametre: Najvyššie prípustné expozičné limity (NPEL) podľa Prílohy č.1 k Nariadeniu vlády č. 355/2006 Z.z. (v znení neskorších predpisov) o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci pre chemické látky obsiahnuté v zmesi:

Chemická látka	CAS číslo	NPEL				Poznámka
		priemerný		krátkodobý		
		ppm	mg/m ³	ppm	mg/m ³	
glycerol (glycerín)	56-81-5	-	10	-	-	-
propán-2-ol (izopropylalkohol)	67-63-0	200	500	400	1 000	-

8.2 Kontroly expozície:

8.2.1 Primerané technické zabezpečenie: Zaistite primerané vetranie.

8.2.2 Individuálne ochranné opatrenia, ako napríklad osobné ochranné prostriedky:

8.2.2.1 Ochrana očí/tváre: Ochranné okuliare s bočnými štítmami odolné voči chemikáliám.

8.2.2.2 Ochrana kože: Neuvádza sa.

Ochrana rúk: Používajte nepriepustné nitrilové ochranné rukavice.

8.2.2.3 Ochrana dýchacích ciest: V prípade expozície pracovníkov koncentráciám nad hraničnými hodnotami expozície, musia pracovníci používať vhodné certifikované respirátory.

8.2.2.4 Tepelná nebezpečnosť: Neuvádza sa.

8.2.3 Kontroly environmentálnej expozície: Zabráňte úniku do kanalizácie, podzemných a povrchových vôd.

9 ODDIEL: FYZIKÁLNE A CHEMICKÉ VLASTNOSTI

9.1 Informácie o základných fyzikálnych a chemických vlastnostiach:

Vzhľad:	modrá kvapalina
Zápach:	mierny
Prahová hodnota zápachu:	nestanovená
pH:	9.0 << 11.0
Teplota topenia/tuhnutia:	<5 °C
Počiatková teplota varu a destilačný rozsah:	> 80 °C
Teplota vzplanutia:	>24 °C
Rýchlosť odparovania:	Nie sú dostupné údaje
Horľavosť (tuhá látka, plyn):	Nie sú dostupné údaje
Horné/dolné limity výbušnosti:	dolná: 0,9 horná 13,5
Tlak pár:	2,3 kPa (20 °C)
Hustota pár:	> 1
Relatívna hustota:	1,005 (20 °C)
Rozpustnosť (rozpustnosti):	Čiastočne rozpustná vo vode

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

 www.ondrasek.sk	 the team to trust	001501	Dátum vydania: 29.4. 2009 Dátum revízie: 31.5. 2012 Revízia č. : 1
			Strana 5 z 8

Rozdeľovací koeficient: n-oktanol/voda:	Nie sú dostupné údaje
Teplota samovznietenia:	> 350 °C
Teplota rozkladu:	Nie sú dostupné údaje
Viskozita:	Nie sú dostupné údaje
Výbušné vlastnosti:	Nie sú dostupné údaje
Oxidačné vlastnosti:	Nie sú dostupné údaje

9.2 Iné informácie: Neuvádza sa.

10 ODDIEL: STABILITA A REAKTIVITA

10.1 Reaktivita: Neuvádza sa.

10.2 Chemická stabilita: Pri dodržaní predpísaných podmienok manipulácie a skladovania je zmes stabilná.

10.3 Možnosť nebezpečných reakcií: Neuvádza sa.

10.4 Podmienky, ktorým sa treba vyhnúť: Silné oxidačné činidlá.

10.5 Nekompatibilné materiály: Silné oxidačné činidlá.

10.6 Nebezpečné produkty rozkladu: Neuvádza sa.

11 ODDIEL: TOXIKOLOGICKÉ INFORMÁCIE

11.1 Informácie o toxikologických účinkoch:

Látky:

akútna toxicita:

propán-1-ol

LD₅₀, orálne potkan = 1870 mg/kg

LC₅₀, inhalačne, potkan, (4 hod) = 13548 ppm

glycerol

LD₅₀, orálne potkan = 126000 mg/kg

LD₅₀, dermálne, potkan = 21900 mg/kg

LC₅₀, inhalačne, potkan, (1 hod) = 570mg/m³

propán-2-ol

LD₅₀, orálne potkan = 4396 mg/kg

LD₅₀, dermálne, králik = 12870 mg/kg

LD₅₀, dermálne, potkan = 12800 mg/kg

LC₅₀, inhalačne, potkan, (4 hod) = 72,6

IARC: skupina 3

Zmesi:

a) akútna toxicita: Pre zmes nestanovená

b) dráždivosť: Môže pôsobiť dráždivo.

c) poleptanie/žieravosť: Nie sú dostupné údaje.

d) senzibilizácia: Nie sú dostupné údaje.

e) toxicita po opakovanej dávke: Vyhýbajte sa opakovanej expozícii.

f) karcinogenita: Nie sú dostupné údaje.

g) mutagenita: Nie sú dostupné údaje.

h) reprodukčná toxicita: Nie sú dostupné údaje.

11.2 Informácie o pravdepodobných spôsoboch expozície:

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

 www.ondrasek.sk	 the team to trust	001501	Dátum vydania: 29.4. 2009 Dátum revízie: 31.5. 2012 Revízia č. : 1
			Strana 6 z 8

Inhalácia: Môže spôsobiť podráždenie dýchacieho traktu. Pri inhalácii môže pôsobiť škodlivo.

Kontakt s pokožkou: Opakovaná alebo predĺžená expozícia môže spôsobovať podráždenie kože a dermatitídu, kvôli odmasťovacej schopnosti výrobku.

Kontakt s očami: Dráždi oči. Môže spôsobiť ireverzibilné poškodenie očí.

Pri požití: Môže byť zdraviu škodlivý pri požití

11.3 Príznaky súvisiace s fyzikálnymi, chemickými a toxikologickými charakteristikami: Pary vo vysokej koncentrácii môže spôsobiť podráždenie dýchacieho systému. Koncentrácie nad prípustné koncentrácie na pracovisku môžu spôsobovať závraty, bolesti hlavy a opilstvo. Symptómy a príznaky zahŕňujú bolesti hlavy, závraty, únava, svalová slabosť, ospalosť a v extrémnych prípadoch aj stratu vedomia. Vyhnite sa opakovanej expozícii.

11.4 Oneskorené a okamžité účinky, ako aj chronické účinky z krátkodobej a dlhodobej expozície: Neuvádza sa.

11.5 Interakčné účinky: Neuvádza sa.

11.6 Absencia špecifických údajov: Neuvádza sa.

11.7 Informácie o zmesiach verzus informácie o látkach:

11.8 Iné informácie: Neuvádza sa.

12 ODDIEL: EKOLOGICKÉ INFORMÁCIE

12.1 Toxicita: Nie sú dostupné údaje pre zmes.

propán-1-ol

EC₅₀ bezstavovce 48 h (*Daphnia magna*) = 3339 – 3977 mg/L (statický)

EC₅₀ bezstavovce 48 h (*Daphnia magna*) = 3642 mg/L

EC₅₀ ryby 96 h (*Fathead minnows*) = 4480 mg/L

log Pow = 0,34

glycerol

EC₅₀ bezstavovce 24 h (*Daphnia magna*) = 500 mg/L

EC₅₀ ryby 96 h (*Fathead minnows*) = 51 mg/L

log Pow = -1,76

propán-2-ol

EC₅₀ riasa 72 h (*Desmodesmus subspicatus*) = 1000 mg/L

EC₅₀ riasa 96 h (*Desmodesmus subspicatus*) = 1000 mg/L

EC₅₀ bezstavovce 48 h (*Daphnia magna*) = 13299 mg/L

EC₅₀ ryby 96 h (*Fathead minnows*) = 1400 mg/L

log Pow = 0,05

12.2 Perzistencia a degradovateľnosť: Neuvádza sa..

12.3 Bioakumulačný potenciál: Neuvádza sa.

12.4 Mobilita v pôde: Neuvádza sa..

12.5 Výsledky posúdenia PBT a vPvB: Neuvádza sa.

12.6 Iné nepriaznivé účinky: Neuvádza sa.

13 ODDIEL: OPATRENIA PRI ZNEŠKODŇOVANÍ

13.1 Metódy spracovania odpadu: Zneškodňujte v súlade so zákonom č.223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov.

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

 www.ondrasek.sk	 the team to trust	001501	Dátum vydania: 29.4. 2009 Dátum revízie: 31.5. 2012 Revízia č. : 1
			Strana 7 z 8

Likvidujte v súlade s miestnymi predpismi. Neuvoľňujte do životného prostredia. Môžu byť skladované alebo spálené, ak je to v súlade s miestnymi predpismi. Tento materiál, je dodávaný ako nebezpečný odpad podľa federálnych nariadení (40 CFR 261) Znečistené obaly likvidujte v súlade s miestnymi predpismi. Prázdne obaly môžu byť použité na recykláciu, zhodnotenie alebo likvidáciu odpadov.

14 ODDIEL: INFORMÁCIE O DOPRAVE

	ADR/RID	IMDG	ICAO/IATA	ADN
14.1 Číslo OSN	1210	1210	1210	1210
14.2 Správne expedičné označenie OSN	TLAČIARENSKÁ FARBA, horľavá			
14.3 Trieda(-y) nebezpečnosti pre dopravu	3	3	3	3
14.4 Obalová skupina	III	III	III	III
14.5 Nebezpečnosť pre životné prostredie:	Neuvádza sa	Neuvádza sa	Neuvádza sa	Neuvádza sa
14.6 Osobitné bezpečnostné opatrenia pre užívateľa	Neuvádza sa	Neuvádza sa	Neuvádza sa	Neuvádza sa
14.7 Doprava hromadného nákladu podľa prílohy II k dohovoru MARPOL 73/78 a Kódexu IBC	Neuvádza sa	Neuvádza sa	Neuvádza sa	Neuvádza sa
14.8 Ďalšie údaje:		EmS: F-E, S-D	ERG kód: 3L	

15 ODDIEL: REGULAČNÉ INFORMÁCIE

15.1 Nariadenia/právne predpisy špecifické pre látku alebo zmes v oblasti bezpečnosti, zdravia a životného prostredia: Na zmes ani na látky obsiahnuté v zmesi sa nevzťahuje povinnosť autorizácie podľa hlavy VII alebo obmedzenia podľa hlavy VIII Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006.

15.2 Hodnotenie chemickej bezpečnosti: Nie sú dostupné informácie o vykonaní hodnotenia chemickej bezpečnosti chemických látok obsiahnutých v zmesi.

16 ODDIEL: INÉ INFORMÁCIE

Úplný text viet označených písmenom R (H), ktoré sú uvedené v bode 2 až 15:

- R11 Veľmi horľavý
- R36 Dráždi oči
- R41 Riziko vážneho poškodenia očí
- R67 Pary môžu spôsobiť ospalosť a závrat
- H225 Veľmi horľavá kvapalina a pary.
- H318 Spôsobuje vážne poškodenie očí
- H319 Spôsobuje vážne podráždenie očí.
- H336 Môže spôsobiť ospalosť a závraty

Klasifikácia a návrh označovania podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008:

Klasifikácia: Eye Dam. 1, H318

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

 www.ondrasek.sk	 the team to trust	001501	Dátum vydania: 29.4. 2009 Dátum revízie: 31.5. 2012 Revízia č. : 1
			Strana 8 z 8

Prvky označovania:

Piktogram:

GHS05

Výstražné slovo: **Nebezpečenstvo**

Výstražné upozornenie:

H226 Horľavá kvapalina a pary

H318 Spôsobuje vážne poškodenie očí

Bezpečnostné upozornenie:

P280 Noste ochranné rukavice/ochranný odev/ochranné okuliare/ochranu tváre.

P305 + P351 + P338 PO ZASIAHNUTÍ OČÍ: Niekoľko minút ich opatrne vyplachujte vodou. Ak používate kontaktné šošovky a je to možné, odstráňte ich. Pokračujte vo vyplachovaní.

P310 Okamžite volajte NÁRODNÉ TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÉ CENTRUM alebo lekára.

Odporúčania na odbornú prípravu: Neuvádzajú sa.

Odporúčané obmedzenia z hľadiska používania: Neuvádzajú sa.

Účel karty bezpečnostných údajov: Cieľom karty bezpečnostných údajov je umožniť užívateľom prijať potrebné opatrenia súvisiace s ochranou zdravia a bezpečnosťou na pracovisku a s ochranou životného prostredia.

Zdroje kľúčových dát: Táto karta bezpečnostných údajov svojim obsahom zodpovedá požiadavkám Prílohy II Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006. Klasifikácia zmesi bola vykonaná na základe Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008. Karta bezpečnostných údajov bola vypracovaná na základe informácií o zmesi poskytnutých spoločnosťou ONDRÁŠEK Slovakia s.r.o..

Zmeny vykonané pri revízii: -

Revízia č. 1: 31.5. 2012

- úprava formátu KBU podľa Nariadenia Komisie (EÚ) č 453/2010
- zmena klasifikácie pre zmes podľa informácií od výrobcu – oddiel 2
- doplnenie CLP klasifikácie pre látky podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 - oddiel 3
- doplnenie CLP klasifikácie a označovania pre zmes podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 -oddiel 16
- doplnenie údajov v oddieloch 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 15
- zmena klasifikácie pre transport -oddiel 14